Svar på skriftligt spörsmål om att främja kvinnligt deltagande i beslutsfattande om skogar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 89/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Jenni Pitko /gröna:

Tänker regeringen främja kvinnligt deltagande i beslutsfattandet om skogar?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Ett syfte med den nationella skogsstrategin är att skogarna ska användas aktivt och mångsidigt och på ett ekonomiskt, ekologiskt, socialt och kulturellt hållbart sätt. Ett aktivt skogsbruk där hållbarheten tryggats på ett övergripande plan lägger grunden för utveckling av hela den skogsbaserade bioekonomin i Finland. Med övergripande hållbarhet avses i skogspolitiken balanserat tillgodoseende av alla hållbarhetsaspekter. Regeringsprogrammets krävande mångfalds- och klimatmål för in nya betoningar i dessa mål för skogspolitiken, och de förutsätter att skogspolitikens hela metoduppsättning engageras.

Enligt statistik från Finlands skogscentral är män något överrepresenterade bland skogsägarna, eftersom den genomsnittliga storleken på skogar som män äger är större än motsvarande skogar som kvinnor äger, och män äger oftare än kvinnor hela sin skogsegendom ensamma. På individnivå, liksom även av hävd, kan män dessutom ha större inverkan än deras egendomsandel antyder på de beslut som fattas om skogarna.

I det skriftliga spörsmålet föreslås att kvinnligt deltagande i beslutsfattande om skogar skulle främja hållbara metoder för skogsvård, eftersom kvinnliga skogsägare i genomsnitt har högre utbildning än manliga och dessutom utnyttjar utbildning och rådgivning mer än männen.

Även om genus onekligen är en väsentlig faktor när det kommer till beslut om skogar, har de tjänster som Skogscentralen erbjuder och exempelvis rådgivningen för skogsägare ordnats könsneutralt, så att de enbart kopplats till skogsägarskapet. Skogscentralen försöker aktivt nå ut till alla skogsägare vars skogar är potentiella föremål för Metso-skydd eller vars skogar lider av eftersatt skötsel eller avverkning. Målet är att diskutera med skogsägaren om hennes eller hans mål samt att tillsammans söka lösningar som är förenliga med målen. Diskussioner och skötseln av ärenden sker alltid i Skogscentralen enbart med skogsägaren, om inte denna specifikt vill ha med sig andra, såsom en make eller maka.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 89/2020 rd

För att den rådgivning som skogsägarna erbjuds ska vara så effektiv som möjligt och främja den övergripande hållbarheten, ska den basera sig på forskning. För att nya metoder för övergripande hållbarhet inom skogsbruket ska kunna tas i bruk framgångsrikt, krävs det även att rådgivarorganisationerna och skogsbruksaktörerna bedriver utvecklingsarbete och anammar nya lärdomar. Därför är det inte överraskande att nya skogsvårdsmetoder, trots förhoppningarna, verkar tas i bruk förhållandevis långsamt.

De kurser som Skogscentralen ordnar för skogsägare ger utbildning på utvalda teman utan genusrelaterade betoningar. Exempelvis kurserna MinSkog-grundkurs och MinSkog-introdag för nya skogsägare ger alla skogsägare grundläggande kunskap i att äga skog. I dessa utbildningar har andelen kvinnor under senare tid varit större än andelen kvinnor av alla skogsägare.

Under åren har Skogscentralen även ordnat kurser för kvinnliga skogsägare. Skogscentralen har huvudsakligen fått god kundrespons på dessa, även om det också kommit en del respons från kvinnliga skogsägare med frågan om varför separata utbildningar ordnas för dem även om de är skogsägare precis på samma sätt som män är.

Tjänsten Minskog.fi är ett verktyg som Skogscentralen erbjuder skogsägare för planering av skogsvård, skogsbruk och naturvård. En make/maka eller någon annan som ägaren utser kommer enbart åt uppgifterna om skogsfastigheten med ägarens tillstånd för ärendehantering. Med tillståndet kan personen sköta ärenden i Minskog.fi på samma sätt som den egentliga ägaren. Tillståndet medger ändå inte att avtal som är bindande för skogsägaren sluts på dennas vägnar.

Högklassig, aktuell skogsinformation lägger redan i dagsläget en mycket god grund för beslutsfattande bland skogsägarna. Ibruktagandet av material som är exaktare än det som hittills funnits och baserar sig på laserskanning, kommer att ytterligare förbättra informationsunderlaget för beslutsfattande bland skogsägarna. Kombinerat med att den vetenskapliga evidensen för de nya metoderna för skogsvård, blir det möjligt att framgångsrikt ta i bruk metoder som främjar den övergripande hållbarheten och föra in dem bland de alternativ som aktivt erbjuds skogsägarna.

Skogsvårdsmetoder som förbättrar naturens kvalitet och hållbarheten verkar, utgående från de erfarenheter som inkommit till jord- och skogsbruksministeriet, bero på såväl skogsägarnas mål och vetenskapliga evidenser för metoderna som övriga aktörers kompetens, mål och attityder. Inom projektet Monimetsä, som ministeriet finansierar, försöker man exempelvis främja metoder som förbättrar naturkvaliteten i ekonomiskogar bland skogsägare och skogsproffs. Att metoder som förbättrar skogarnas naturkvalitet tas i bruk i den dagliga skogsvården är något som ska främjas i alla skogsägare skogar.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 89/2020 rd

Finlands skogscentral ansvarar tillsammans med talrika praktiker inom skogssektorn för den rådgivning som ges till skogsägare. Få skogsägare förmår självständigt föreslå praktiska åtgärdskedjor som förverkligar hans eller hennes individuella mål. Detta understryker det ansvar som proffs i branschen bär för målet om övergripande hållbarhet.

Jord- och skogsbruksministeriet anser att alla skogsägare oberoende av kön ska betjänas väl i ärenden som gäller deras egna mål. Med tanke på målen med skogspolitiken skulle det vara idealiskt om en så stor andel av skogsägarna som möjligt vore medvetna om sina egna mål och fick stöd i rätt tid från aktörer inom skogssektorn för att fatta beslut som stöder de mål de har.

Välutbildade, kvinnliga skogsägare som anlitar rådgivning och utbildning för skogsbruk är en betydande grupp, vars aktiva deltagande i beslutsfattandet om skogarna främjar uppnåendet av övergripande hållbarhet. Att genusrelaterade synpunkter beaktas bättre än hittills kunde främja att målen uppnås och skapa nya möjligheter också för tjänsteproducenterna inom skogssektorn.

Finlands skogscentral, som sköter ett myndighetsuppdrag, binds av skyldigheten att bemöta medborgarna lika och jämlikt. Därför kommer inte genusbaserade särdrag att föras in i de tjänster som Skogscentralen erbjuder skogsägare. Vid planeringen av tjänsternas innehåll och exempelvis för förbättring av rådgivningens effektivitet medför dock beaktande av genusaspekten tydliga möjligheter.

Ministeriet och Skogscentralen utreder för närvarande rådgivningens effektivitet med tanke på uppnåendet av skogspolitikens mål. Genusaspekten kommer att tas som ett perspektiv att beakta när förslag övervägs för utveckling av den rådgivning som erbjuds skogsägare.

Helsingfors 10.3.2020

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä